

GEMEENSCHAPPELIJK ARCHIVARIAAT "NASSAU-BRABANT"

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP
DE POLDERS VAN NIEUW-VOSMEER I. 1847-1934

door
W.A. van Ham

**Geïntariseerd en uitgegeven in opdracht van de "Brabantse Bandijk"
1967**

(met aanvulling, 1985)

INHOUD

INLEIDING

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT

HET ARCHIEF

INVENTARIS

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

NV1-NV15

BIJZONDERE ONDERWERPEN

1. Inrichting van het bestuur	NV16-NV17
2. Verkiezingen	NV18-NV20
3. Personeel	NV21-NV23
4. Financiën	
<i>a. Inkomsten uit belastingen</i>	NV24-NV84
<i>b. Geldleningen</i>	NV85
<i>c. Rekeningen</i>	NV86-NV214
5. Taak.	
<i>a. Toezicht</i>	NV215-NV220
<i>b. Werken</i>	NV221-NV234
6. Stukken betreffende de Nieuwe Heijpolder	NV235
7. Stukken, waarvan het verband met de voorgaande niet blijkt	NV236
8. Aanvulling	NV237-NV249

INLEIDING

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT

Het waterschap "De polders van Nieuw Vosmeer" is gelegen binnen de gemeenten Nieuw Vosmeer en Steenberg.

Nadat in de veertiende eeuw de Brabantse stad Steenberg en de Zeeuwse stad Tholen tot bloei waren gekomen, begon het tussenliggende, onbedijkte gebied de wederzijdse belangstelling te wekken. In 1410 en 1415 gaf Willem van Beyeren, graaf van Holland en Zeeland, dit gebied als ambachtsheerlijkheid uit aan een aantal Zeeuwse notabelen. Deze belening wekte verzet van de heren van Breda en Bergen op Zoom, die namens de hertog van Brabant aan de oostzijde van de Eendracht de heerlijke rechten uitoefenden. De partijen kwamen echter tot een overeenkomst inzake de juiste grensafscheiding.

De ambachtsheren begonnen omstreeks 1489 met bedijkingen op de oostelijke oever van de rivier. De eerste bedijking was de oostelijke oever van de rivier. De eerste bedijking was de polder Nieuw Kijkuijt, gelegen ten westen van de polder Oud-Glymes. In 1516 volgde de polder "Voordage alias Schuddeborse"; in 1526 de Mattenburgpolder. Een klein gedeelte van die polder viel onder Steenberg en heet sindsdien "het land van Nassau". In 1565 ging Willem van Oranje als heer van Steenberg met de ambachtsheren over tot de gezamenlijke bedijking van de polder van Nieuw Vosmeer en de Nieuwe Heijpolder. In 1567 stichtten de ambachtsheren in die polder het dorp Nieuw Vossemeer (1).

Nadat Steenberg in augustus 1583 door Spaanse troepen was bezet, werden de polders aan de oostzijde van de Eendracht ter beveiliging van het eiland Tholen onder water gezet. De oogst ging verloren, de pachters waren "Verstroijt, verlopen ende meest soo hier soo daer in miserie ende armoede gestorven".

De landeigenaars verkregen pas in 1609 toestemming van de Staten van Zeeland, om tot herbedijking over te gaan. Om strategische redenen moest een brede strook langs de rivier de Eendracht onbedijkt blijven. Daar waren inmiddels de forten "Grootendorst" en "Drie Sluijsen" opgericht (omstreeks 1622 vervangen door de forten Oranje, Maurits en Zeeland). Tegenover dit landverlies stond de aanwinst van een gedeelte van het Boerengors, dat tot dusverre onbedijkt was gebleven, doch thans binnen de nieuwe ringdijk viel. In september 1609 was deze voltooid (2). De polder Nieuw-Vosmeer, Mattenburg en Schuddebeurs vielen thans binnen een buitendijk en werden sindsdien dan ook als een polder beschouwd.

Een nog onbedijkt gebleven gedeelte van het Boerengors werd in 1633 ingedijkt en draagt sindsdien de naam Heerenpolder. In 1697 volgde de indijking van de gronden, die in 1609 nog buitendijks moesten blijven. De gedeelten van Mattenburg en Schuddebeurs en Nieuw Kijkuijt die nu droog vielen, heetten sindsdien Nieuw Mattenburg, Nieuw Schuddebeurs en Nieuw Kijkuijt. Binnen de nieuwe dijk viel ook tot dusverre onbedijkt gebied, genaamd "Jonk Nieuw Vossemeer" en Boerengors of "Pas-op". De gehele bedijking kreeg de naam "Eendrachtspolder" (3). In 1869 sloot de indijking van de Beciuspolder de bedijkingsgeschiedenis af.

De ambachtsheren stelden sinds de herbedijking voor Nieuw-Vossemeer twee gezwoeren aan (na 1714 vermeerderd tot drie), die zitting hadden in het bestuur over alle polders onder Oud en Nieuw Vossemeer onder leiding van één dijkgraaf (de baljuw van de ambachtsheerlijkheid) en van één secretaris (tevens penningmeester).

De polderfinanciën vormden een ingewikkeld geheel; daar deze financiële verhouding tussen de polders tot 1935 bestaan bleef, verdient zij hier nader te worden uiteengezet. Iedere polder, i.c. de polders Nieuw Vosmeer (met Mattenburg en Schuddebeurs), de Heerenpolder en de Eendrachtspolder, had een afzonderlijke kas. Er waren echter gemeenschappelijke belangen. De afwatering van de Heerenpolder vond gedeeltelijk via de polder Nieuw Vosmeer plaats. Daarom moest de Heerenpolder 1/7 betalen van de kosten van het onderhoud van de afwatering in de polder Nieuw Vosmeer (4). In 1697 stichtten de twee polders gezamenlijk een afwateringssluis in de nieuwbedijkte Eendrachtspolder. Het onderhoud van die sluis, de watergang van de oude sluis (Zoete sluis) naar de nieuwe sluis (Zoute sluis) en van de weg van het dorp naar de buitendijk (de Veerweg) werd door beide polders eveneens in de verhouding 1 : 6 bekostigd (5). In 1702 lieten de drie polders gezamenlijk een haven aanleggen. De kosten werden zo verdeeld, dat Nieuw Vosmeer 36/49, de Heerenpolder 7/49 en de Eendrachtspolder 6/49 bedroegen. De bijdragen van beide andere polders werden in de kas van de Heerenpolder gestort, totdat zij in 1812 als "gemeeneland" (dit was dus geen afzonderlijke polder!) in een afzonderlijke rekening zijn geboekt. Naast de onderhoudskosten van de Zoute sluis kwamen op de post van het gemeene land de onderhoudskosten van de Veerweg (sinds 1707), van de sluiswetering (sinds 1718) en de kosten van het traktement van de schutter (sinds 1716) (6).

In de Franse tijd verbrak Nieuw Vossemeer de banden met de ambachtsheren. Overigens bleef de bestuursvorm hetzelfde, ook nadat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een nieuw bestuur hadden doen benoemen op grond van het reglement op het beheer van dijken en polders in de provincie (7). Al was de naam dan "de polders van Nieuw Vosmeer" geworden, onder de nieuwe vlag bleef de oude constellatie bestaan, met 4 polderkassen, 4 begrotingen en 4 jaarrekeningen, doch slechts één dagelijks bestuur.

De Beciuspolder, in 1869 bedijkt, bleef buiten het waterschap, hoewel de nieuwe polder een deel van de

buitenwaterkerende functie ging vervullen. De nieuwe Heijpolder en het land van Nassau bleven, daar zij onder Steenberg en waren gelegen, sinds hun ontstaan buiten het waterschap, hoewel de afwatering van die poldergedeelten met de polders van Nieuw Vossemeer één geheel vormde. Toch ontmoette de samenvoeging van de polderkassen en de vereniging van de voornoemde polders met het waterschap nog aanzienlijke weerstanden, voor zij door het besluit van de Staten van Noord-Brabant van 26 juli 1934 tot stand kwam.

HET ARCHIEF

Het archief bevat weinig stukken, daterende van vóór 1849. Waarschijnlijk zijn in de Franse tijd vele bestanddelen van het archief (waarschijnlijk te Oud Vossemeer berustend, daar was immers de secretaris gevestigd) verloren gegaan. In 1912 werd het archief door de secretaris-penningmeester geordend, daar het in grote wanorde verkeerde (8). Helaas heeft dezelfde persoon in latere jaren de administratie geheel verwaarloosd. Na zijn ontslag als burgemeester bracht hij het archief uit het gemeentehuis over naar een schuurtje achter zijn woning.

Om onverklaarbare (?) reden ontstond daar brand, waardoor een gedeelte van het archief verloren ging, een ander gedeelte waterschade opliep (9). Bij de watersnood van 1 februari 1953 liep het archief weinig schade op. Hoewel er tot 1935 in principe 3 afzonderlijke polderbesturen waren, werd door de secretaris slechts één archief gevormd. Er bestond geen motief, om de bestanddelen, die slechts op één polder betrekking hebben, van de rest van het archief te scheiden.

Vernietiging van bestanddelen der financiële administratie is niet geschied, daar de gebrekkige bewaring van het geheel zulks ongewenst maakte. Van het gemeentebestuur van Nieuw Vossemeer werden overgenomen de bestanddelen, genoemd onder de nummers 1, 88, 89, 94 en 95 van de inventaris. Deze zijn waarschijnlijk in het gemeentehuis achtergebleven, toen de burgemeester van Nieuw Vossemeer tevens secretaris-penningmeester van het waterschap was.

Van de gemeente Steenberg en werden enige stukken overgenomen betreffende de Nieuwe Heijpolder. Gezien het geringe aantal van deze stukken zijn deze niet als een afzonderlijk archief beschouwd, doch in een afzonderlijke rubriek beschreven (inv. nr. NV235).

Als einddatum van de inventaris is aangenomen 1 juli 1935. Op die dag werd het Statenbesluit tot samenvoeging van de polders van kracht. Een nieuwe periode in de Waterschapsgeschiedenis van Nieuw Vosmeer nam een aanvang. Wel werd door de secretaris-penningmeester de inschrijving in de delen inv. nrs. NV6 en NV15 voortgezet, zodat deze bestanddelen in einddatum afwijken.

Aantekeningen

1. Albert Delahaye, Archief van de ambachtsheerlijkheid "Oud- en Nieuw Vossemeer en Vrijberghe", reg. nrs. 8, 9, 42, 280, 313 en 582 e.v. Op de oudste bedijkningen wordt hier niet verder ingegaan, daar het archief van de polders van Nieuw-Vosmeer niets hierover bevat.
2. De bedijkingsgeschiedenis is in details te volgen door middel van het "contrebouck" van de herbedijking, inv. nr. NV225.
3. Voor de onderdelen van de Eendrachtspolder zie het Veldboek van 1776 (inv. nr. NV24). De nummering der percelen klopt met die, voorkomende op de kaart van de polders door D.V.C. Hattinga en Anth. Hattinga, in Rijksarchief in Zeeland, inventaris van kaarten en tekeningen door G. de Waard, Middelburg 1916, vierde deel nr. 19, blz. XXXIV. De situatie van de polder vóór 1583 is duidelijk aangegeven op de kaart van Zeeland door Jac. v. Deventer. Minder nauwkeurig, doch globaal goed op de kaart van de polders langs de Eendracht door P. Resen (1555) in inv. de Waard nr. 1160.
4. Rekening Heerenpolder sinds 1683, inv. nr. NV86 e.v.
5. Rekeningen Heerenpolder en polder Nieuw Vosmeer, inv. nrs. NV86 en NV91.
6. Rekeningen der polders, inv. nrs. NV86 e.v.
7. Bij Koninklijk Besluit van 3 mei 1809 nr. 3 werd Nieuw Vossemeer bij Brabant gevoegd. Bij besluit van de soevereine vorst van 20 juli 1814, stbl. 84 werd Nieuw Vossemeer, na de Franse tijd, voorgoed bij de provincie Noord-Brabant gevoegd. Voor de maatregelen van 1849 door Gedeputeerde Staten getroffen zie inv. nr. NV8.
8. Notulen van het bestuur d.d. 30 oktober 1912, inv. nr. NV3.
9. Inv. nr. NV22.

N.B.

Een twaalfstal registers en enkele andere stukken werden nog aangetroffen in de archiefbewaarplaats van de gemeente Nieuw-Vossemeer. In een aanvulling werden deze in de inventaris beschreven en bij het archief gevoegd.

20 augustus 1985

R. Jacobs, streekarchivaris Nassau-Brabant

INVENTARIS

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

p.m. Resoluties en stukken over de herdijking van de polder in 1609, 1609 en 1610.
N.B. Zie inv. nr. NV225.

- NV1-4. Notulen van de vergaderingen van de stemgerechtigde ingelanden, tot 1913 tevens bevattende de notulen van de vergaderingen van het dagelijks bestuur, 1847 - 1963 4 delen
- NV1. 1847 oktober 6 - 1876 april 7.
NV2. 1876 april 8 - 1899 april 1.
NV3. 1899 april 18 - 1932 november 16.
NV4. 1932 december 16 - 1963 oktober 29.
- NV5-6. Notulen van de vergaderingen van het dagelijks bestuur, 1913 - 1946 2 delen.
- NV5. 1913 juli 19 - 1931 juli 17.
NV6. 1931 november 23 - 1946 oktober 9.
- NV7. Lijst van ingekomen stukken, 1849 - 1933 1 omslag
- NV8-NV10. Ingekomen stukken, 1849 - 1933 3 omslagen
- NV8. 1849 - 1900.
NV9. 1903 - 1916.
NV10. 1918 - 1933.
- NV11-NV15. Register van uitgaande stukken, 1850 - 1939 1 katern en 4 delen.
- NV11. 1850 - 1855.
NV12. 1863 - 1900.
NV13. 1900 - 1913.
NV14. 1913 - 1932.
NV15. 1932 - 1939.

BIJZONDERE ONDERWERPEN

1. INRICHTING VAN HET BESTUUR

- NV16. Reglement van politie voor de polders in de departementen van de Schelde, de Lys, de Twee Nethen, de Monden van de Rijn en van de Roer, 1811 1 katern
- NV17. Stukken betreffende de vaststelling en de wijziging van het bijzonder reglement, 1867 - 1935 1 omslag

2. VERKIEZINGEN

- NV18. Lijst van hoofdingelanden, 1773 1 stuk
- NV19. Stukken betreffende de verkiezing van dijkgraaf en bestuursleden, 1849 - 1934 1 omslag
- NV20. Lijst der stemgerechtigde ingelanden, 1850 - 1935 1 pak

3. PERSONEEL

- NV21. Stukken betreffende de secretaris-penningmeester, 1849 - 1935 1 omslag.

- NV22. Stukken betreffende een door het waterschap tegen de secretaris-penningmeester gevoerd proces wegens gepleegde administratieve onregelmatigheden, 1930 - 1937
1 omslag.
- NV23. Stukken betreffende de controleur van het havengeld, de bode en de polderarbeiders
1 omslag.

4. FINANCIËN

a. Inkomsten uit belastingen.

- NV24-NV27 Leggers van de belastbare percelen, 1776, 1847, 1861 en c. 1883 4 delen
- NV28-NV74. Kohier van de waterschapslasten, 1849-1934/35 43 katerns, 4 delen.
- NV28. 1849 (katern).
 NV29. 1850/51 (deel)
 NV30. 1854/55 (deel)
 NV31. 1855/56 (deel)
 NV32. 1858/76 (deel).
 NV33. 1874
 NV34. 1878
 NV35. 1879
 NV36. 1880
 NV37. 1881
 NV38. 1882
 NV39. 1883
 NV40. 1884
 NV41. 1885
 NV42. 1886
 NV43. 1887
 NV44. 1888
 NV45. 1889
 NV46. 1890
 NV47. 1891
 NV48. 1892
 NV49. 1893
 NV50. 1896
 NV51. 1897
 NV52. 1898
 NV53. 1899
 NV54. 1900
 NV55. 1901
 NV56. 1902
 NV57. 1905/1906
 NV58. 1906/1907
 NV59. 1916/1917
 NV60. 1918/1919
 NV61. 1919/1920
 NV62. 1921/1922
 NV63. 1922/1923
 NV64. 1923/1924
 NV65. 1924/1925
 NV66. 1925/1926
 NV67. 1926/1927
 NV68. 1927/1928
 NV69. 1928/1929
 NV70. 1929/1930
 NV71. 1930/1931
 NV72. 1932/1933
 NV73. 1933/1934
 NV74. 1934/1935

- NV75-NV76. Registers van de verzonden aanslagen in de polderlasten, gerangschikt per polder, 1863-1905
2 katerns
- NV75. 1863-1880
NV76. 1881-1905
- NV77. Stukken betreffende de belastbaarheid van de dijken in eigendom bij de ambachtsheerlijkheid, 1863-1865
1 omslag
- NV78. Klassificatie-tabel van de gronden in de polder, opgemaakt ten dienst van de omslag in verband met de wegverhardingen, 1926
1 katern
- NV79-NV84. Kohieren van de omslag in verband met de wegverhardingen, 1928/1929-1934/1935.
6 katerns
- NV79. 1928/1929
NV80. 1929/1930
NV81. 1930/1931
NV82. 1932/1933
NV83. 1933/1934
NV84. 1934/1935

b. Geldleningen

- NV85. Stukken betreffende de door het waterschap aangegane geldleningen, 1749-1935
1 pak

c. Rekeningen

Van de afzonderlijke polders.

- NV86-NV88a. Rekening van de penningmeester van de Heerenpolder, 1683 - 1747
3 banden
en 2 katernen
- NV86. 1683 - 1715
NV87. 1716 - 1729
NV88. 1730 - 1747
NV88a + b 1749/50 - 1750/51 (2 katernen)
- NV89-NV90. Rekening van de penningmeester van de Eendrachtspolder, 1704 - 1779. 2 banden.
- NV89. 1704 - 1755
NV90. 1756 - 1779
- NV91. Rekening van de penningmeester van de polders Nieuw-Vosmeer, Mattenburg en Schuddebeurs, 1754 - 1755
1 omslag
- NV91a. Rekening, 1729/30-1754/55
1 verbroken deel

Van de gezamenlijke polders.

- NV92-NV193. Rekeningen van de 3 polders, sinds 1812 tevens van het "gemeene land", 1711-1934/35
6 banden en
96 omslagen
- NV92. 1711 - 1721. Gelijktijdige afschriften. 1 band
NV93. 1764 - 1773. Gelijktijdige afschriften. 1 band.
NV94. 1774 - 1784. Gelijktijdige afschriften. 1 band.
NV95. 1785 - 1800. Gelijktijdige afschriften. 1 band.
NV96. 1780. 1 omslag
NV97. 1781. 1 omslag
NV98. 1782. 1 omslag
NV99. 1783. 1 omslag
NV100. 1784. 1 omslag
NV101. 1790. 1 omslag

NV102. 1791. 1 omslag
 NV103. 1793. 1 omslag
 NV104. 1794. 1 omslag
 NV105. 1795. 1 omslag
 NV106. 1812 - 1830. Gelijktijdige afschriften. 1 band
 NV107. 1831 - 1848. Gelijktijdige afschriften. 1 band
 NV108. 1849. 1 omslag
 NV109. 1850. 1 omslag
 N.B. Met begrotingen
 NV110. 1851.
 NV111. 1852.
 NV112. 1853.
 NV113. 1854.
 NV114. 1855.
 NV115. 1856.
 NV116. 1857.
 NV117. 1858.
 NV118. 1859.
 NV119. 1860.
 NV120. 1861.
 NV121. 1862.
 NV122. 1863.
 NV123. 1864.
 NV124. 1865.
 NV125. 1866.
 NV126. 1867.
 NV127. 1868.
 NV128. 1869.
 NV129. 1870.
 NV130. 1871.
 NV131. 1872.
 NV132. 1873.
 NV133. 1874.
 NV134. 1875.
 NV135. 1876.
 NV136. 1877.
 NV137. 1878.
 NV138. 1879.
 NV139. 1880.
 NV140. 1881.
 NV141. 1882.
 NV142. 1883.
 NV143. 1884.
 NV144. 1885.
 NV145. 1886.
 N.B. De Eendachtspolder ontbreekt.
 NV146. 1887.
 NV147. 1888.
 NV148. 1889.
 NV149. 1890.
 NV150. 1891.
 NV151. 1892.
 NV152. 1893.
 NV153. 1894.
 NV154. 1895.
 NV155. 1896.
 NV156. 1897.
 NV157. 1898.
 NV158. 1899.
 NV159. 1900.
 NV160. 1901.
 N.B. Alleen de begrotingen zijn bewaard gebleven.
 NV161. 1902.
 N.B. Alleen de begrotingen zijn bewaard gebleven.
 NV162. 1903.
 NV163. 1904/1905.
 N.B. Rekeningen Heerenpolder en polder Nieuw Vosmeer ontbreken.
 NV164. 1905/1906.
 NV165. 1906/1907.
 NV166. 1907/1908.
 NV167. 1908/1909.

NV168. 1909/1910.
 NV169. 1910/1911.
 NV170. 1911/1912.
 NV171. 1912/1913.
 NV172. 1913/1914.
 NV173. 1914/1915.
 NV174. 1915/1916.
N.B. Rekening Heerenpolder ontbreekt.
 NV175. 1916/1917.
 NV176. 1917/1918.
 NV177. 1918/1919.
 NV178. 1919/1920.
 NV179. 1920/1921.
N.B. De omslagen 179-193 bevatten rekening, begroting en bijlagen, tenzij anders vermeld
 NV180. 1921/1922.
N.B. de begrotingen ontbreken.
 NV181. 1922/1923.
N.B. de begrotingen ontbreken.
 NV182. 1923/1924.
 NV183. 1924/1925.
N.B. de begrotingen ontbreken.
 NV184. 1925/1926
N.B. de rekeningen ontbreken.
 NV185. 1926/1927.
N.B. De rekening van het "gemeene land" ontbreekt.
 NV186. 1927/1928.
 NV187. 1928/1929.
 NV188. 1929/1930.
N.B. De rekeningen ontbreken.
 NV189. 1930/1931.
 NV190. 1931/1932.
N.B. Alleen de begrotingen zijn bewaard gebleven. Zie tevens inv. nr. NV194.
 NV191. 1932/1933.
 NV192. 1933/1934.
 NV193. 1934/1935.

- NV194. Bevelschriften van betaling van het dienstjaar 1931/1932, dienst gedaan hebbend in het proces tegen de secretaris-penningmeester. 1 omslag
N.B. Gedeeltelijk verbrand.
- NV195. "Ramingenboek", register van beramingen, 1762 - 1854, 1 deel
- NV196-NV214. Kasboeken van de gezamenlijke polders, 1849 - 1936, 7 delen, 11 katerns, 1 pak

NV196. 1849 - 1861. 1 deel
 NV197. 1862. 1 katern
 NV198. 1863.
 NV199. 1864.
 NV200. 1865.
 NV201. 1866.
 NV202. 1867.
 NV203. 1868.
 NV204. 1869 - 1870.
 NV205. 1871.
 NV206. 1872. 1 katern
 NV207. 1873. 1 katern
 NV208. 1874 - 1879. 1 deel
 NV209. 1879 - 1882. 1 deel
 NV210. 1883 - 1884. 1 deel
 NV211. 1895 - 1905. 1 deel
 NV212. 1905 - 1906. 1 deel
 NV213. 1906 - 1919. 1 pak
 NV214. 1932- - 1936. 1 deel

-- *N.B. Zie voor de kasboeken van de afzonderlijke polders invnrs. 237-249.*

5. TAAK

a. Toezicht

- NV215. Stukken betreffende de keuren en de schouwvoering over dijken, wegen en wateringen, 1849 - 1933, 1 omslag
- NV216-NV220. Stukken betreffende aan derden verleende vergunningen tot het aanleggen van werken in of nabij de kunstwerken, 1855 - 1935 5 omslagen
- NV216. Vergunningen, verleend aan diverse personen. 1877 - 1933.
NV217. Vergunningen, verleend aan de Waterleidingmaatschappij Noord West Brabant, 1921 - 1934.
NV218. Vergunningen verleend aan de Provinciale Noord-Brabantse Electriciteitsmaatschappij, 1928 - 1935.
NV219. Vergunningen tot de aanleg en het onderhoud van een stoomtramweg, 1880 - 1926.
NV220. Vergunningen, verleend aan de ambachtsheerlijkheid tot het beplanten van de dijken, 1855 - 1932

b. Werken

Afwatering

- NV221. Stukken betreffende onderhoud en verbetering der afwatering, 1863 - 1934 1 omslag
- NV221a. Besluiten (met rapport) betreffende de aanleg van een nieuwe kade met spui, 1751 1 katern
- NV222. Legger der waterleidingen, 1877. 1 deel
- NV222a. Leggers van de waterleidingen 1911 1 omslag
- NV223. Stukken betreffende de vaststelling van de legger der waterleidingen, 1911 1 omslag
- NV224. Stukken betreffende het project tot algemene verbetering der afwatering in samenwerking met de ingelanden van de Nieuwe Heijpolder, 1928 - 1935 1 omslag

Waterkering

- NV225. "Contrebouck". Register van stukken over de herbedijking van de polders Nieuw-Vosmeer, Mattenburg, Schuddebeurs en Nieuwe Heije, 1609 - 1610 1 deel
- N.B. Het deel bevat:*
- fol. 1 Oorkonden betreffende de herbedijking.*
 - fol. 7 Instructies en eedsformulieren van het personeel.*
 - fol. 11v Resoluties van dijkgraaf en gezworenen.*
 - fol. 13v Bestekken en akten van aanbesteding van de sluiswerken.*
 - fol. 19 Akten van verkoop van de gronden in de polders.*
 - fol. 22v Akten van verkaveling van de landerijen in het nieuwbedijkte Boerengors.*
 - fol. 26v Schattingsrapporten van de buitenbedijkte gronden van de polders Nieuw Vosmeer en Mattenburg.*
 - fol. 29v Akten van verkoop van gronden in Nieuw Vosmeer en het Boerengors*
 - fol. 39 Bestekken en akten van aanbesteding van de dijkwerken.*
 - fol. 52 Ordonnanties tot vaststelling van de dijkgeschoten.*
 - fol. 52v Contraboek van de aanbestedingen der dijkwerken.*
 - fol. 92 Contraboek van de aanbestedingen der aanvullende werken.*
 - fol. 123 Eedsformulieren van de schutter.*
 - fol. 124 Bestekken en akten van werken in de Doelpolder nabij het zoute water van Liefkenshoek (geschreven in andere hand dan die der voorgaande fol.)*
- NV226. Stukken betreffende aardhaling op de gorzen van derden ten behoeve van het herstel der buitendijken, 1850 - 1935 1 omslag

NV227.	Stukken betreffende de afdamming van de Oosterschelde en het Slaak, en de daarmee samenhangende bedijkingen, 1851 - 1884	1 omslag
NV228.	Akten, waarbij het bestuur het op de dijken aangespoelde veek- of vloedwerk verpacht, 1864 - 1933	1 omslag
NV229.	Stukken betreffende onderhoud en verbetering van de dijken, 1852 - 1932	1 omslag
NV230.	Legger der waterkeringen, 1906	1 omslag
NV231.	Rapport van de hoofdingenieur van de provinciale waterstaat over de buitendijken, 1928	1 omslag

Land- en waterwegen

NV232.	Stukken betreffende onderhoud en verbetering van de wegen, 1852 - 1935	1 omslag
NV233.	Stukken betreffende de overdracht van beheer en onderhoud van de wegen in het tracee van Rijksweg nr. 18 aan het Rijk, 1933 - 1934	1 omslag
NV234.	Stukken betreffende onderhoud en verbetering van de haven en kade en het heffen van havengelden aldaar, 1849 - 1914	1 omslag

6. STUKKEN BETREFFENDE DE NIEUWE HEIJPOLDER.

NV235.	Stukken betreffende het herstel en onderhoud van kunstwerken in de Nieuwe Heijpolder, 1821 - 1831	1 omslag
--------	---	----------

7. STUKKEN, WAARVAN HET VERBAND MET DE VOORGAANDE NIET BLIJKT

NV236.	Fragmenten van een oorkonde van Hendrik, koning van Frankrijk, betreffende de boedel van Michel Herboys (Vervoy) (1522), <i>N.B. Aangetroffen in het "Contrebouck", (inv. nr. NV225).</i>	1 charter
--------	--	-----------

8. AANVULLING

a. 't Gemeene Land

NV237.	Register van ontvangsten, 1849-1865	1 deel
NV238.	Register van uitgaven, 1849-1865	1 deel
NV 239.	Dag- en kasboek, 1932-1935	1 deel

b. Heerenpolder

NV240.	Register van ontvangsten, 1849-1865	1 deel
NV241.	Register van uitgaven, 1849-1865	1 deel
NV242.	Dag- en kasboek, 1932-1935	1 deel

c. Eendrachtspolder

NV243.	Register van ontvangsten, 1849-1865	1 deel
NV244.	Register van uitgaven, 1849-1865	1 deel
NV245.	Dag- en kasboek, 1932-1935	1 deel

d. Polder Nieuw-Vossemeer

NV246.	Register van ontvangsten, 1849-1865	1 deel
NV247.	Register van uitgaven, 1849-1865	1 deel
NV248.	Dag- en kasboek, 1932-1935	1 deel

e. Nieuwe Bergsche Polder

NV249.	Rekening, 1697-1698	1 katern
--------	---------------------	----------